ICC Pràctica 2(I): Interpolació polinomial

Objectiu: L'objectiu d'aquesta pràctica és implementar en C el mètode de les diferències dividides de Newton per a obtenir un polinomi interpolador i veure'n alguns exemples.

Estructurarem l'enunciat de la pràctica en diferents parts per tal de facilitar-ne la comprensió i la implementació de les funcions. Les diferents parts s'aniran explicant en les successives classes de laboratori d'ordinadors i l'enunciat s'anirà actualitzant progressivament.

Important: No es corregiran les entregues que no segueixin les indicacions indicades al llarg de l'enunciat i/o en les classes de laboratori d'ordinadors.

Organització dels fitxers:

- En començar la pràctica creeu un directori Cognom1Cognom2Nom_prac2 on anireu creant els diferents arxius en C de la pràctica (amb el nom que s'indica a l'enunciat).
- Les funcions principals estaran en fitxers main_XXX.c. La resta de funcions necessàries per compilar i executar els codis relatius a la resolució de sistemes lineals en el fitxer interpolacio.c.

Instruccions per entregar: A la corresponent tasca del Campus Virtual s'entregarà un únic fitxer Cognom1Cognom2Nom_prac2.tgz que contindrà exclusivament:

- Els arxius .c que s'indiquen al llarg de l'enunciat amb el codi C de les funcions programades per a la realització de la pràctica.
- El fitxer interpolacio.h amb les capçaleres de les funcions.
- Els fitxer de *input* per executar els codis (independentment de si les main_* llegeixen per pantalla o de fitxer).
- Un fitxer .pdf amb una petita explicació del que s'ha fet, els resultats obtinguts, comprovacions fetes, detalls d'implementacions, respostes dels enunciats, etc.

Assegureu-vos que no hi ha cap altre arxiu en el directori: elimineu objectes, executables, ocults, etc.

Per crear l'arxiu .tgz executeu des del directori pare la comanda tar -czvf Cognom1Cognom2Nom_prac2.tgz ./Cognom1Cognom2Nom_prac2/

Data (límit) d'entrega: Dimecres 20 de desembre de 2023 a les 23:55h. No s'acceptaran entregues més enllà del dia 22 de desembre de 2023 a les 23:55h.

1 Interpolació: diferències dividides de Newton

1. Implementeu una funció amb capçalera

double hornerNewton(double z, double *x, double *c, int n) per avaluar un polinomi donat en una base de Newton en un punt.

- Rebrà com a paràmetres: el valor on volem avaluar el polinomi z, el vector $x = (x_0, x_1, \ldots, x_n)$ d'abcisses, i el vector $c = (c_0, c_1, \ldots, c_n)$ de coeficients.
- La funció avaluarà per Horner i retornarà el valor

$$p(z) = \sum_{i=0}^{n} c_i \left(\prod_{j=0}^{i-1} (z - x_j) \right).$$

2. Implementeu una funció amb capçalera

per a calcular les diferències dividides de Newton.

- Rebrà com a paràmetres: les abcisses $\mathbf{x} = (x_0, x_1, \dots, x_n)$ i els valors de la funció a interpolar en les abcisses $\mathbf{f} = (f_0, f_1, \dots, f_n)$. A la sortida, el vector \mathbf{f} contindrà les diferències dividides associades a la taula de valors (x_i, f_i) , $i = 0, 1, \dots, n$.
- Si el procés s'ha pogut fer sense cap entrebanc, la funció retorna el valor 0. En canvi, si algun dels denominadors que surten en el procés té valor absolut menor que 10^{-12} llavors el procés no continua i la funció retorna el valor -1.

Les diferències dividides s'implementara usant la forma recursiva

$$f[i] = (f[i] - f[i-1])/(x[i] - x[i-k]) \quad \forall i = n, n-1, \dots, k \; ; \; \forall k = 1, 2, \dots, n \; .$$

- 3. Implementeu una funció principal main_interpfun.c que llegeixi el grau del polinomi n i els extrems d'un interval [a,b], i escrigui en un fitxer el resultat d'avaluar el polinomi interpolador en una xarxa de 1000 punts equidistants en [a,b]. Les dades d'interpolació correspondran a una funció coneguda f(x), i.e. $f_j = f(x_j), \ x_j \in [a,b] \ \forall j$. El programa permetrà a l'usuari triar entre els següents exemples de funcions i abcisses:
 - Exemples de funcions i intervals:

$$- f(x) = \exp(x), x \in [0, 1],$$

$$- f(x) = \sin(x), x \in [0, \frac{\pi}{2}],$$

$$- f(x) = \frac{1}{1+25x^2}, \quad x \in [-1, 1].$$

- Exemples d'abscisses:
 - equidistants: $x_j = a + jh \ \forall j = 0, 1, \dots, n , \ h = \frac{b-a}{n};$
 - de Chebyshev: en el cas de l'interval [-1,1], $x_j = \cos(\frac{2j+1}{n+1}\frac{\pi}{2}) \quad \forall j=0,1,\ldots,n.$

Usant gnuplot, compareu les gràfiques de la funció inicial i del polinomi d'interpolació trobat per a diversos valors de n. Representeu també l'error d'interpolació.

2 Interpolació d'Hermite (simple)

Sigui $n \geq 0$ i considerem n+1 ternes de valors reals (x_i, f_i, g_i) , $i=0,1,\ldots,n$ on les abscisses x_i són totes diferents entre si. Volem trobar un polinomi $p \in P_{2n+1}(x)$ que verifiqui les condicions: $p(x_i) = f_i$, $p'(x_i) = g_i$, $\forall i = 0, 1, \ldots, n$.

- 4. Implementeu una funció int difdivherm(double *x, double *f, int m) tal que:
 - A l'entrada, x i f són vectors coneguts, de m+1=2n+2 components.
 - A la sortida, el vector f conté les diferències dividides generalitzades associades a la taula de valors (x_i, f_i, g_i) , i = 0, 1, ..., n.

Recordem que les fórmules per a calcular les diferències en el cas del problema d'Hermite simple són com en el cas d'interpolació de Newton excepte en el primer pas, on cal tenir en compte el conveni:

$$f[x_i, x_i] \equiv g_i \ \forall i = 0, 1, \dots, n$$
.

- Si el procés s'ha pogut fer sense cap entrebanc, la funció retorna el valor 0. En canvi, si algun dels denominadors que surten en el procés té valor absolut menor que 10^{-12} llavors el procés no continua i la funció retorna el valor -1.
- 5. Feu una rutina principal main_Hermite.c que:
 - Llegeixi un valor natural n i reservi memòria per a 2 vectors (x i f) de 2n + 2 components reals.
 - Llegeixi n+1 ternes de valors $((x_i, f_i, g_i), i = 0, 1, ..., n)$ i ompli els vectors x i f per tal que quedin en la forma

$$\mathbf{x} = (x_0, x_0, x_1, x_1, \dots, x_n, x_n), \quad \mathbf{f} = (f_0, g_0, f_1, g_1, \dots, f_n, g_n).$$

- Cridi la funció difdivherm per a calcular les diferències dividides generalitzades.
- Si s'han pogut calcular els coeficients del polinomi interpolador d'Hermite p(x), s'avaluarà aquest polinomi, així com la seva derivada primera, en 501 punts equidistants de l'interval $[x_0, x_n]$, i s'escriuen en un fitxer les ternes $(z_i, p(z_i), p'(z_i))$, $i = 0, 1, \ldots, 500$.
- 6. Tenim les següents dades corresponents al moviment d'un cotxe:

Estimeu la posició i la velocitat del cotxe quan t = 10 usant interpolació d'Hermite. Useu gnuplot per a pintar les gràfiques dels polinomis p(x) i p'(x). **Nota:** Per a avaluar p(z) i p'(z) cal feu una adaptació del mètode de Horner,

void horner2(double z, double *x, double *c, double *pdz, int n)

Concretament, si

$$p(z) = c_0 + c_1(z - y_0) + c_2(z - y_0)(z - y_1) + \cdots + c_m(z - y_0)(z - y_0)(z - y_0) + c_m(z - y_0)(z - y_0)(z - y_0)(z - y_0) + c_m(z - y_0)(z - y_0)$$

(on hi pot haver nodes y_i repetits). Els valors de p(z) i p'(z) s'obtenen a partir dels valors inicials

$$p_m = c_m, \qquad p'_m = 0,$$

i calculant recurrentment

$$p_j = c_j + (z - y_j)p_{j+1}$$
 $p'_j = p_{j+1} + (z - y_j)p'_{j+1}$ $\forall j = m - 1, m - 2, \dots, 1, 0$.

Es pot demostrar que $p(z) = p_0$ i $p'(z) = p'_0$. La variable pdz és un vector de dues components que, a la sortida de la funció horner2, conté els valors p_0 i p'_0 .

De forma similar a com s'implementa Horner per avaluar un polinomi, no cal usar dos vectors per guardar els valors p_j i p'_j , sinó que dues variables simples són suficients, si els càlculs es fan en l'ordre adequat.

ICC Pràctica 2(II): Integració numèrica

Objectiu: Volem aproximar integrals definides usant la regla dels trapezis i el mètode de Romberg.

Usarem una mateixa funció f(x) per comparar els dos mètodes, que implementareu en una funció amb capçalera double f(double x). Com a exemple particular, aproximeu $I = \int_0^1 \exp(x) dx$ i reporteu els resultats per diferents precisions i nombre d'iterats.

Recordem que la **regla dels trapezis** s'expressa com

$$I \equiv \int_{a}^{b} f(x)dx \approx T_{0}(h) \equiv h \left(\frac{1}{2} f(a) + \sum_{i=1}^{n-1} f(x_{i}) + \frac{1}{2} f(b) \right) , \qquad (1)$$

on $h = \frac{b-a}{n}$, $x_i = a + ih$, $\forall i = 1, 2, ..., n-1$.

El mètode de Romberg és una combinació del **mètode d'integració per trapezis** i del **mètode d'extrapolació repetida de Richardson**. La fórmula general és

$$T_j(h) = \frac{4^j T_{j-1}(\frac{h}{2}) - T_{j-1}(h)}{4^j - 1} \,\forall j \ge 1 \,. \tag{2}$$

- a) Feu una funció principal $main_trapezis.c$ que llegeixi els extrems de l'interval [a,b], la precisió prec i un nombre positiu maxit. Invocarà la funció trap diverses vegades, cada vegada duplicant el valor de subdivisions de l'interval [a,b]. S'aturarà el procés quan dues aproximacions consecutives difereixen menys que la precisió desitjada prec, o bé quan la quantitat d'invocacions de la funció trap sigui superior a maxit.
- b) Feu una funció

Aquesta funció NO implementarà directament la fórmula dels trapezis (1), sinó que només calcularà la part corresponent a les noves avaluacions de f(x). O sigui, no avaluarà f(x) en les x on ja s'ha avaluat anteriorment.

c) Feu una funció principal main_romberg.c que llegeixi els extrems de l'interval [a, b], la precisió prec i el nombre màxim de passos d'extrapolació a realitzar numextrap. Calcularà l'aproximació de la integral usant el mètode de Romberg fent servir que les avaluacions de (2) es poden estructurar en un esquema triangular

$$T_0(h)$$

 $T_0(h/2)$ $T_1(h)$
 $T_0(h/2^2)$ $T_1(h/2)$ $T_2(h)$
 \vdots \vdots \vdots

Així s'anirà calculant avançant fila a fila i d'esquerra a dreta. Per a calcular la primera columna de cada fila s'usa la fórmula dels trapezis (amb el mateix estalvi d'avaluacions de f(x) que s'ha implementat en trap). Per a la resta de columnes, s'usen els últims dos valors ja coneguts de la columna anterior.

S'atura el procés quan, o bé els dos últims elements d'una fila difereixen menys que una precisió demanada prec, o bé s'ha arribat al màxim de files (és a dir, de passos de extrapolació) que volem calcular numextrap.